

Ons kenmerk : 26UT001381 /
Dagtekening : 10 maart 2026
Portefuillehouder: Wethouder L.J.J.M. Wijnen - Koenen

Onderwerp : Raadsinformatiebrief deelname gemeente Bergeijk aan gezamenlijke verkenning energiegemeenschappen in de Kempen

Geachte gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over het besluit van het college om deel te nemen aan de gezamenlijke verkenning naar energiegemeenschappen in de Kempen.

Aanleiding

De netcongestie vormt een steeds groter risico voor woningbouw- en ontwikkelplannen, waaronder Enderakkers en Waterlaat, en daarmee voor de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de gemeente. Daarnaast raakt dit ook maatschappelijke voorzieningen, zoals de realisatie van Kindcentrum Oost. Dit vraagt om slimme oplossingen zoals lokaal energiedelen, opslag, vraagsturing en betere afstemming tussen opwek en verbruik. Alleen door zowel aan de aanbod- als de vraagzijde maatregelen te treffen, kan de druk op het elektriciteitsnet worden verminderd.

De ontwikkeling van grootschalige hernieuwbare energie in de gemeente Bergeijk is de afgelopen jaren beperkt geweest. Tegelijkertijd vraagt de aanpak van netcongestie om meer lokale samenwerking en organisatiekracht. Dit vraagt om een benadering waarbij inwoners en ondernemers actiever kunnen deelnemen, onder andere via energiedelen, gedeeld eigenaarschap en collectieve oplossingen.

Sinds 1 januari 2026 is de nieuwe Energiewet van kracht, waarmee energiedelen binnen energiegemeenschappen juridisch mogelijk is geworden. Deze wetswijziging leidt tot toenemende initiatieven vanuit de samenleving. Energiegemeenschappen kunnen bijdragen aan het verlichten van netcongestie door lokale afstemming van opwek en verbruik, inzet van opslag en vraagsturing en het versterken van lokaal eigenaarschap. Daarmee vormen zij niet alleen een ontwikkeling waarop de gemeente haar rol moet bepalen, maar ook een potentiële oplossingsrichting voor de druk op het elektriciteitsnet, de verdere ontwikkeling van duurzame energie en toekomstige woningbouw- en ontwikkelplannen.

Besluit van het college

De gemeente beschikt op dit moment nog niet over een vastgestelde visie of rolname ten aanzien van energiegemeenschappen. Zonder deze strategische duiding bestaat het risico dat kansen voor netontlasting, participatie en lokale energieontwikkeling onvoldoende worden benut of dat initiatieven vanuit de samenleving onvoldoende richting en ondersteuning krijgen.

Daarom heeft het college besloten om deel te nemen aan de gezamenlijke verkenning naar energiegemeenschappen in de Kempen; samen met de gemeente Bladel, Reusel-de Mierden, Bladel en Oirschot. Eersel is eerder al haar eigen verkenning gestart en dus haakt niet aan, maar blijft betrokken voor

kennisdeling en regionale afstemming. Zo verkennen we gezamenlijk de mogelijkheden, waarbij iedere gemeente toewerkt naar een eigen, lokaal gedragen positionering.

Doel en reikwijdte van de verkenning

De verkenning richt zich op het formuleren van een gedragen missie en visie, het bepalen van de rolname van de gemeente, het verkrijgen van inzicht in juridische, organisatorische en financiële aspecten en het betrekken van inwoners en maatschappelijke partners via een participatietraject.

De gezamenlijke verkenning loopt niet vooruit op de oprichting van of deelname aan een energiegemeenschap. De verkenning heeft als doel dat iedere deelnemende Kempengemeente eind 2026 beschikt over een bestuurlijk vastgesteld missie- en visiedocument voor energiegemeenschappen. Het traject biedt een strategisch kader, zodat eventuele vervolgbesluiten zorgvuldig en onderbouwd kunnen worden genomen.

De verkenning loopt parallel aan de ontwikkeling van de nieuwe energiestrategie en biedt waardevolle input voor het gemeentelijk warmteprogramma. Energiegemeenschappen kunnen ook een rol spelen bij collectieve warmteoplossingen, lokale organisatie van energievoorziening en het vergroten van draagvlak voor de energietransitie. Daarom wordt de participatie voor de verkenning van energiegemeenschappen in nauwe samenhang en verband met de participatie voor de energiestrategie opgepakt. Er zal afstemming worden gezocht in het participatieplan dat voor de energiestrategie wordt opgesteld.

Regionale samenwerking

Vier Kempengemeenten nemen deel aan deze verkenning. Door gezamenlijk op te trekken worden middelen gebundeld, kennis gedeeld en wordt regionale samenhang bevorderd. Dit sluit aan bij eerdere regionale trajecten op het gebied van energietransitie.

Kempenergie wordt als maatschappelijke partner betrokken bij de verkenning, met duidelijke afspraken over rolverdeling en afstemming. Als corporatie zijn zij separaat van dit traject zelf aan de slag met de ontwikkeling van een regionale energieschap. Daarbij wordt niet vooruitgelopen op toekomstige besluiten over oprichting of deelname aan een energiegemeenschap of energieschap.

Financiën

Het maximale totale projectbudget bedraagt € 200.000 bij deelname van vier gemeenten. De bijdrage van Bergeijk van maximaal € 45.762 wordt gedekt uit de regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). De gemeente ontvangt deze middelen van het Rijk.

Planning en informatievoorziening

In januari 2026 is gestart met de gezamenlijke kick-off en validatie van scope en aanpak. Vanaf maart 2026 vinden ambtelijke, bestuurlijke en maatschappelijke verdiepingssessies plaats. Het doel is om eind 2026 een missie- en visiedocument voor de gemeente Bergeijk vast te stellen. Dit document vormt de basis voor eventuele

vervolgbesluitvorming en biedt een kader om consistent en onderbouwd te reageren op initiatieven vanuit de samenleving.

Gedurende het traject wordt de gemeenteraad periodiek geïnformeerd via raadsinformatiebrieven en informatiesessies.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

W.J.G. Delissen – van Tongerlo
Burgemeester (wnd.)